

Национален план за действие в изпълнение на Националната стратегия за насърчване и повишаване на грамотността за периода 2017-2018 година

						Индикатори за изпълнение		Отговорна институция/ организация
Мярка	№	Дейности	Очаквани резултати	Срок за изпълнение	Размер и източници на финансиране	Текуща стойност	Целева стойност	
Цел 1. Създаване на благоприятна среда за насърчване на четенето и повишаване на грамотността								
Мярка 1. Привличане на общественото внимание към значението на грамотността и популяризиране на четенето	1	Организиране на публични инициативи за ангажиране на лидери на общественото мнение с проблемите на грамотността	Повишаване на интереса към придобиване на нови знания	2017 - 2018 г.	външно финансиране и НИОН „Аз-буки”	0	5	НИОН „Аз-буки”
	2	Създаване на електронна страница за реализиране на стратегията	Улеснен достъп до информация за планираните и проведените инициативи; координиране на дейностите по стратегията	2018 г.	В рамките на разчетените средства в бюджета на МОН	н/п	1 бр.	МОН
	3	Организиране на Национален марафон на четенето	Популяризиране на Международния ден на детската книга - 2 април, и на Международния ден на книгата и авторското право - 23 април	ежегодно - април	Не се изисква допълнително финансиране	н/п	4 бр. инициативи	Национална библиотека, МК,ББИА
	4	Подкрепа на дискуссионни форуми с представители на различни обществени групи	Повишаване на аудиторията и популяризиране на дискутираните теми	2017 - 2018 г.	външно финансиране и НИОН „Аз-буки”	1	10	НИОН „Аз -буки”
	5	Провеждане и популяризиране на инициатива „Подарък за училищната библиотека”	Повишаване на интереса към четенето	2017-2018	външно финансиране	25	100	НИОН „Аз -буки”

	6	Отпечатване на Сборник добри практики „Насърчаване на четенето” 2017, 2018	Разпространение на резултатите от добри практики в „Насърчаване на четенето”; мотивиране на широки публични кръгове за съдействие в инициативата	2017г., 2018г.	Програма на Европейската комисия за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+”; дейност eTwinning, 6000 лв.	н/п	Тираж 1000	ЦРЧР
	7	Представяне пред учителската общност на резултатите от изследванията върху равнището на грамотност; тематична дискусия по време на събитията за разпространение на резултатите по Програма „Еразъм+”.	Разпространение на резултатите от дискусиите чрез печатни издания по програма „Еразъм+” – отпечатване на Компендиум „Насърчаване на четенето” 2016, Компендиум „Насърчаване на четенето” 2017.	I етап – 09.2017г. II етап – 09.2018г.	Програма на Европейската комисия за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+”; дейност eTwinning, 12000 лв.	н/п	5 събития Тираж 1000 250 участници	ЦРЧР
	8	Отпечатване на материали за насърчаване на грамотността и четенето	Разпространение на резултатите от добри практики в Насърчаване на четенето	2017г., 2018г. Целогодишно	Европейска програма „Еразъм+”; дейност eTwinning, 3000 лв.	н/п	Тираж 1000	ЦРЧР
	9	Издаването на онлайн бюлетини за популяризиране на ученето през целия живот	Разпространение на резултатите от добри практики в насърчаване на четенето	2017г., 2018г. Целогодишно	Европейска програма „Еразъм+”; дейност eTwinning, 2000 лв.	н/п	Онлайн публикация Онлайн бюлетини	ЦРЧР
	10	Организиране на публични четения - „Най-обичам...“, „Любими приказни герои гостуват на най-малките”	Повишаване на мотивацията на децата и учениците да четат художествена и научна литература	ежегодно	Не се изисква допълнително финансиране	200 училища и детски градини	500 училища и детски градини	МОН, РИО, училища
	11	Тържествено честване на Международния ден на грамотността - 8 септември	Фокус върху личната и обществената значимост на функционалната грамотност	ежегодно - септември	В рамките на разчетените средства в бюджета на МОН	н/п	2 бр. тържества	МОН, МК, БНТ, БНР

	12	Организиране и провеждане на Национална седмица на четенето	Създаване на условия за провеждане на празнични събития, изложби, уъркшопове, концерти и спектакли, посветени на книгите за деца и юноши	ежегодно	В рамките на бюджета на МОН	н/п	500 броя инициативи	МОН
	13	Провеждане на онлайн кампания за номиниране на детска книга	Номиниране на най-добра детска книга, избрана от самите деца – „Бисерче вълшебно”.	ежегодно	Собствени приходи, НПО „Детска книга”	н/п	3000 ученици	НПО „Детска книга”
	14	Изработване на видеоклип за насърчаване на грамотността	Изработване и излъчване на видеоклип за популяризиране на ползите от грамотността	2018 г.	ОП НОИР, проект "Нов шанс за успех"	н/п	1 бр. видеоклип	МОН
	15	Провеждане на конференции, свързани с проблемите на грамотността	Организиране и провеждане на две конференции, посветени на повишаването на грамотността	2018 г.	ОП НОИР, проект "Нов шанс за успех"	н/п	2 бр. конференции	МОН
Мярка 2. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увеличат и да насърчават децата си към четене и към развитие на езикови умения	1	Публикуване на тестове и насоки, подпомагачи родители и специалисти, които работят с деца – вестник „Аз - буки” и сп. „Педагогика”, „Стратегии на образователната и научна политика”	Създаване на възможности за диагностика на придобити знания и придобиване на нови знания	2017 - 2018 г.	НИОН „Аз-буки” и външно финансиране	0	70	НИОН „Аз - буки”
	2	Популяризиране на добри практики при придобиване на умения за насърчаване на детето да чете - вестник „Аз Буки”, сп. „Педагогика” и сп. „Български език и литература”	Информирание за постигнати добри практики и даване на възможност за мултиплицирането им и в други области и образователни институции	2017 - 2018 г.	НИОН „Аз-буки”	7	40	НИОН „Аз-буки”
	3	Подготовка на родителите за осъществяване на образователната интеграция на децата и учениците		2017		68	68	ЦОИДУЕМ

	4	Работа със семейството за разясняване на ползите от образованието на децата и учениците от етническите малцинства	Финансирани и реализирани 20 проекта по Приоритет 1 "Реализиране на различни форми на работа, водещи до пълноценна социализация на децата и учениците от етническите малцинства по КП 33.15-2016	2017	300 000 лв., Бюджет на ЦОИДУЕМ	113	113	ЦОИДУЕМ
	5	Формиране на родителски клубове и училищни настоятелства с участието на родители от етническите малцинства		2017		5	5	ЦОИДУЕМ
	6	Продължаване на работата по стартирала през 2012 година Национална конференция „Насърчаване на четенето“; Приобщаване на родителите към темата чрез представяне на резултатите от работата по проекти по Европейската образователна програма „Еразъм+“, насочени към насърчаване на четенето.	Изграждане на проактивна позиция на родителите, приобщаване към темата чрез участието им в семинари по програма „Еразъм+“, сектор Образование за възрастни	1 етап – 09.2017, II етап – 09.2018.	Европейска програма „Еразъм+“; Дейност eTwinning, 7000 лв.	н/п	2 семинара	ЦРЧР
	7	Провеждане на: Шеста национална конференция „Насърчаване на четенето“ 2017 г.	Разпространение на добри педагогически и обществени практики за насърчаване на грамотността (добър опит на учители, педагози, библиотеки, читалища)	Септември 2017	Европейска програма „Еразъм+“; Дейност eTwinning, 15000 лв.	н/п	100 участници	ЦРЧР

	8	Седма национална конференция „Насърчаване на четенето” 2018 г.	Разпространение на добри педагогически и обществени практики за насърчаване на грамотността (добър опит на учители, педагози, библиотеки, читалища)	Септември 2018	Европейска програма „Еразъм+”; Дейност eTwinning, 20000 лв.	н/п	100 участници	ЦРЧР
Мярка 3. Осигуряване на лесен достъп до книги и до други четива	1	Кампания за обогатяване на библиотеки на училища и читалища	Обогатяване на библиотечните и училищните фондове	2017 - 2018	НИОН „Аз-буки” и външно финансиране	15	150	НИОН „Аз-буки”
	2	Подобряване на условията в обществените библиотеки за осигуряване на лесен достъп до книги и други четива	Осъвременяване на библиотечния фонд, привличане на повече читатели, осигуряване на равен достъп до литература	2017-2018 г.	В рамките на бюджета на МК	2 конкурсни сесии	4 конкурсни сесии	МК, обществените библиотеки
	3	Обогатяване на училищните библиотеки, на библиотеките в класните стаи и в стаите за занимания по интереси	Осигуряване на повече възможности за четене на книги за удоволствие в училищата	ежегодно	ОП НОИР, в зависимост от размера на одобреното проектно финансиране	3300 разменени книги	10 000 разменени книги	МОН, МК, АБК
	4	Провеждане на дарителска кампания за обогатяване на библиотеките в училищата и в читалищата	Обогатяване на училищния библиотечен фонд чрез стимулиране на дарителството	ежегодно	Бюджет на издателствата, 5000 лв.	100 книги	500 книги	АБК
Цел 2. Повишаване на равнището на грамотност								
Мярка 1. Оценяване на равнището на грамотност	1	Организиране и провеждане на състезания по граматика „Кривописаници – правописаници”	Оценяване равнището на грамотност по забавен, нестандартен и различен начин	ежегодно	В рамките на бюджета на НДД, 400 лв.	н/п	2 броя състезания	НДД
	2	Подготовка на текстове, свързани с оценяването - сп. „Стратегии на образователната и научната политика” и сп. „Професионално образование”	улесняване на достъпа до методически материали, свързани с оценяване на придобити знания	2017 - 2018 г.	НИОН „Аз-буки” и външно финансиране	2	25	НИОН „Аз-буки” и Център за оценяване в предучилищното и училищното образование
	3	Външно оценяване на четивната грамотност на учениците в VI клас	Описание на уменията на учениците за работа с различни типове текст	Октомври 2018 г.	ЦОПУО, РУО	н/п	28 региона Изследване на	ЦОПУО, РУО

	4	Външно оценяване на функционалната грамотност на учениците от IX клас	Разработване на тестови модели за установяване на входно равнище на знанията на учениците в IX клас	Октомври 2017 г.	ЦОПУО, РУО	н/п	28 региона 5 000 ученици	ЦОПУО, РУО
	5	Участие в международни изследвания на грамотността (PIRLS, PISA), както и провеждане на национални изследвания	Основно изследване PISA	Април 2018 г.	ЦОПУО	н/п	6300 ученици	ЦОПУО
Мярка 2. Оптимизиране на стандартите за учебно съдържание и на учебните програми	1	Поетапно въвеждане и прилагане на ДОС и на учебните програми	Усъвършенстване на държавните образователни изисквания за учебното съдържание и на учебните програми по БЕЛ в началния етап на основното образование	2018 г.	В рамките на разчетените средства в бюджета на МОН	н/п	300 участници	МОН, училища
	2	Изработване на адаптирани учебни програми за обучение на възрастни	Изработване на учебни програми за провеждане на курсовете за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап	2017 г.	ОП НОИР, в зависимост от размера на одобреното проектно финансиране	н/п	24 адаптирани програми	МОН
	3	Разработване на учебни програми по БЕЛ за I - XII клас като втори/трети език по ОЕЕР	Разработени учебни програми по БЕЛ за I - XII клас като втори/трети език по ОЕЕР за обучение в българските неделни училища	2017 г.	В рамките на разчетените средства в бюджета на МОН		12 учебни програми	МОН
Мярка 3. Повишаване на квалификацията на учителите за повишаване на равнището на грамотност	1	Материали за добри практики, свързани с преодоляването на неравнопоставеността – вестник „Аз - буки”, сп. „Стратегии на образователната и научна политика” и сп. „Професионално образование”	Повишаване на квалификацията на учителите; създаване на условия за учене през целия живот и овладяване на нови умения и компетентности	2017 - 2018 г.	НИОН „Аз-буки” и външно финансиране	12	100	НИОН „Аз-буки”

	2	Осигуряване на допълнителна квалификация на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна образователна среда, включително за преподаване на български език на деца, за които той не е майчин	Финансирани и реализирани 18 проекта по Приоритет 2 "Развиване на дейности, гарантиращи равния достъп до качествено образование за децата и учениците от етническите малцинства, включително и за преодоляване на сегрегацията и вторичната сегрегация на децата и учениците от етническите малцинства" по КП 33.15-2016	2017-2018	108 000 лв., Бюджет на ЦОИДУЕМ	290	290	ЦОИДУЕМ
	3	Предоставяне на учителите на информация за възможности за участие в дейностите на европейската образователна програма „Еразъм+“; КД- 1	Участие на учители в дейности за европейска мобилност и европейски училищни партньорства	2017- 2018	Европейска програма „Еразъм+“, 50000 лв.	н/п	3 семинара международни и е Twining; ТСА семинари	ЦРЧР
	4	Предоставяне на учителите на информация за възможности за участие в дейностите на eTwinning;	Участие на учители в дейности за европейски обучителни и квалификационни семинари - на национално и на европейско ниво	2017- 2018	Дейност eTwinning, 60000 лв.	н/п	15 семинара международни и е Twining; ТСА семинари	ЦРЧР
	5	Публикуване на съобщения и поднормативни актове, насочени към повишаване на квалификацията на педагогическите кадри в областта на грамотността	Осигуряване на навременна информация за предстоящи квалификационни форми	постоянен	В рамките на бюджета на НИОН „Аз - буки“	н/п	н/п	"Аз - буки"
	6	Обучения на учители по български език и литература за прилагане на интерактивни методи за работа с текстове или по други теми, свързани с международни изследвания	Обучени учители от прогимназиалния и гимназиалния етап	2017 – 2018 година	От бюджета на училищата	н/п	28 региона 1000 учители	ЦОПУО

	7	Ателиета за автори на тестови задачи върху различни по вид и формат текстове	300 учители – автори и оценители на задачи за измерване на постижения	2017 – 2018 година	От бюджета на ЦОПУО	н/п	Разработени варианти за национални оценявания на четивната грамотност	ЦОПУО
	8	Предоставяне на всички учители на равна възможност за участие в европейската образователна програма „Еразъм+”, без значение от географско местоположение и социална позиция	Участие на учители от различни географски точки на страната в европейски образователни проекти	2017 - 2018	Европейска програма „Еразъм+”; Дейност eTwinning, 000 лв. 110	н/п	Участие в 43 проекта	ЦРЧР
Цел 3. Увеличаване на участието и приобщаването								
Мярка 1. Преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност	1	Осигуряване на безплатен достъп на социално слаби лица до библиотека	Създаване на условия за достъп до книги на социално слаби лица	постоянен	В рамките на бюджета на МК	н/п	1000 бр. посетители	Национална библиотека- МК
	2	Подобряване на условията в народните читалища за привличане на всички групи от населението в читалищна дейност за насърчаване на четенето	Предлагане на безплатни услуги и услуги с минимални такси	постоянен	В рамките на бюджета на МК	1 конкурсна сесия	2 конкурсни сесии	МК, Общини, Народните читалища
	3	Публикуване на материали за добри практики, свързани с преодоляването на неравнопоставеността – вестник „Аз - буки”, сп. „Стратегии на образователната и научна политика” и сп. „Професионално образование”	Създаване на условия за по-ефективна работа в тази област	постоянен	В рамките на бюджета на НИОН „Аз - буки”, 1200 лв.	42 публикации	240 публикации	НИОН „Аз - буки”

	4	Предоставяне на всички учители на равна възможност за участие в европейската образователна програма „Еразъм+”, без значение от географско местоположение и социална позиция	Участие на учители от различни географски точки на страната в европейски образователни проекти	2017- 2018	Европейска програма „Еразъм+”; Дейност eTwinning, 000 лв.	120	н/п	Участие в 47 проекта	ЦРЧР
	5	Провеждане на курсове за ограмотвяване на възрастни и на курсове за придобиване на компетентности от прогимназиалния етап	Провеждане на курсове за ограмотвяване на възрастни и за изучаване на учебно съдържание от прогимназиалния етап	2017-2018	ОП НОИР, в зависимост от размера на одобреното проектно финансиране		н/п	10 000 обучаеми	МОН
	6	Осигуряване на безплатен достъп до библиотеката на социално слаби лица	Създаване на условия за достъп до книги на социално слаби лица	Постоянен	В рамките на бюджетите на обществените библиотеки		1000 бр. посетители	1000 бр. посетители	Обществените библиотеки
Мярка 2. Преодоляване на неравнопоставеността при билингвите	1	Осигуряване на допълнителни условия за обучение по български език и по други учебни предмети за деца билингви	Провеждане на допълнително обучение и консултации за деца, за които българския език не е майчин, вкл. роми	2018 г.	ОП НОИР, в зависимост от одобреното проектно финансиране		н/п	н/п	МОН
	2	Оказване на методическа помощ на народните читалища за привличане на лица билингви в читалищна дейност	Популяризиране на възможностите на читалището за овладяване на български език	ежегодно	В рамките на бюджета на МК		н/п	6 регионални срещи	МК
	3	Дейности за овладяване на българския книжовен език от децата и учениците от етническите малцинства	Финансирани и реализирани 20 проекта по Приоритет 2 "Развиване на дейности, гарантиращи равния достъп до качествено образование за децата и учениците от етническите малцинства, включително и за преодоляване на сегрегацията и вторичната сегрегация на децата и учениците от етническите малцинства" по КП 33.15-2016	2017-2018	100 000 лв., Бюджет на ЦОИДУЕМ		н/п	971	ЦОИДУЕМ

	4.	Утвърждаване на учебна програма по български език за деца, получили и търсещи закрила.	Утвърдена от министъра на образованието и науката учебна програма по български език за деца, получили и търсещи закрила, разработена по проект на Европейския бежански фонд - 2012 г., и апробирана в обучението.	2017 г.	не е необходимо финансиране		1 учебна програма	МОН
	5	Преодоляване на езиковата бариера и създаване на условия за овладяване на българския книжовен език от чужди граждани в задължителна училищна възраст	Провеждане на допълнително обучение по български език като чужд за лица, търсещи или получили международна закрила, и мигранти	ежегодно	В рамките на заявените средства от училищата по бюджета на МОН	н/п	до 30 деца	МОН
Мярка 3. Преодоляване на дигиталната пропаст	1	Предоставяне на равна възможност на всички учители за участие в европейската електронна платформа за учители eTwinning без значение на географско местоположение и социална позиция	Участие на учители от различни географски точки на страната в електронни обучения и обучения на място	2017-2018	Дейност eTwinning, 58000 лв.	н/п	2017г. - 25 семинара 2018г. - 28 семинара	ЦРЧР
	2	Електронен формат на „Речник на българския език”	Осигуряване максимално достъпно на представеното в „Речник на българския език” пълно лексикално богатство на българския език, като по този начин способства за повишаване на грамотността	постоянен	В рамките на бюджета на БАН, 3000 лв.	2775 потребители	200 000 потребители	Институт за български език "Проф. Л. Андрейчин" - БАН
	3	Поддържане на онлайн версии на научно-методическите списания на „Аз-буки”	Осигуряване на нови възможности за достъп до знания	2017 и 2018 г.	НИОН „Аз-буки” и външно програмно финансиране	достъп до над 500 публикации годишно	осигуряване на достъп до над 600 публикации годишно	НИОН „Аз-буки”

4	Поддържане на онлайн версия на рубриката „Написаното остава. Пиши грамотно!“ - съвместна инициатива на „Аз-буки“ и Института за български език - БАН	Повишаване на интереса към грамотността и придобиване на нови знания	2017 и 2018 г.	НИОН „Аз-буки“ и външно програмно финансиране	н/п	Поддържана онлайн рубрика	НИОН „Аз-буки“ и Институт за български език - БАН
5	Обогатяване на Българската лексикално-семантична мрежа БулНет с нови синонимни множества; свързване на семантичната мрежа с нови езици. Българската лексикално-семантична мрежа БулНет: многоезикова мрежа, достъпна в интернет, в която думите са организирани в синонимни множества, а синонимните множества са свързани помежду си с връзки, показващи автономията, отношенията, род, вид, част-цяло и др.	Обогатяване на Българската лексикално-семантична мрежа БулНет с нови 20 000 синонимни множества; свързване на семантичната мрежа с 20 нови езика.	2017-2018 г.	20000 лв., бюджет на БАН	73 000 синонимни множества	93 000 синонимни множества	Институт за български език - БАН
6	Поддържане и разширяване на Фейсбук и Туитър кампанията „Пишете правилно! Написаното остава.“. Приобщаване на по-широк кръг учащи се и на техните родители към каузата за опазването на българския език и повишаване на грамотността.	Въвеждане на нови рубрики. Разработване на занимателни образователни игри.	2017-2018 г.	10000 лв., бюджет на БАН	5 рубрики, две образователни игри	7 рубрики, четири образователни игри	Институт за български език - БАН
7	Подобряване на достъпа в обществените библиотеки до дигитализирани библиотечни документи	Дигитализиране на ценни колекции от фондовете на библиотеките. Увеличен брой на ползвателите на дигитални бази данни.	Постоянен	В рамките на бюджетите на Националната и обществените библиотеки	2000 ползватели	3000 ползватели	Национална библиотека и обществените библиотеки в страната